

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Poláchem ve věci

žalobce: A. S., st. přísl. X
t. č. pobytem X
adresa pro doručování: X

proti

žalovanému: Ministerstvo vnitra,
se sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 1. 2023, č. j. OAM-258/LE-BA01-VL16-2022,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladu řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

1. Žalobce se včas podanou žalobou domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného (dále též „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný rozhodl tak, že se žalobci mezinárodní ochrana podle ustanovení § 12, § 13, § 14 a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), neuděluje.

2. Z napadaného rozhodnutí vyplývá, že žalobce podal dne 21. 9. 2022 žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice. K podané žádosti žalobce sdělil, že se narodil ve městě X v provincii Mardin v Turecku, je kurdské národnosti, dorozumí se turecky a kurdsky. Jeho náboženským přesvědčením je islám. Ke svému politickému přesvědčení uvedl, že není členem žádné politické strany ani není politicky aktivní. Je svobodný a bezdětný. Naposledy žil v obci X, v provincii Mardin. Do České republiky přicestoval nelegálně, dovezla jej česká policie dne 14. 9. 2022 z Německa, kde hodlal požádat o mezinárodní ochranu. O mezinárodní ochranu v ČR požádal z důvodu svého etnického původu, jelikož je Kurd, a dále nemá v Turecku svobodu slova. Také se k němu v Turecku chovají špatně, když chce někde pracovat a realizovat se. Nemá žádné politické problémy, ale má problém etnický.
3. Pohovor k žádosti o udělení mezinárodní ochrany byl proveden dne 16. 12. 2022 za přítomnosti tlumočnicka tureckého jazyka. Žalobce uvedl, že v obci X žil v bytě v centru města se svými rodiči a sourozenci. Svoji vlast opustil z důvodu rasismu pro jeho kurdský původ. S vycestováním z vlasti neměl žádné problémy, vycestoval na svůj pas. I přesto, že má vystudovanou vysokou školu, narážel na problémy při shánění zaměstnání. Kurdové mají obecně v Turecku problémy. Druhým důvodem, proč žalobce opustil Turecko, je to, že je členem strany HDP, má i členskou kartičku. Občas navštěvoval budovu strany a zastavovala jej policie a ptala se, proč tam chodí. Bojí se, že ho mohou zavřít. Dále rovněž roznášel letáky ohledně shromáždění za práva Kurdů. Jeho důvody tedy nejsou ekonomické, ale diskriminační kvůli jeho kurdskému původu, a dále má obavy z členství v HDP. Žalobce má v ČR a v Německu pouze vzdálené příbuzné, nejbližší rodinu má ve vlasti. Žalobce nikdy nebyl ve vlasti trestně stíhán a má čistý trestní rejstřík, ani nikdy neměl problémy se státními či bezpečnostními orgány. Policisté jej pouze zastavovali u budovy strany a ptali se jej, proč tam chodí. Žádné jiné problémy ve vlasti neměl. Při návratu do vlasti žalobce předpokládá stejné problémy a dále má obavy z postihu za své členství v HDP a kvůli nelegálnímu odchodu z vlasti.
4. V průběhu správního řízení bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany jsou potíže kurdského etnika v Turecku. Žalobce měl mít konkrétně potíže při hledání zaměstnání. V případě návratu do vlasti se žalobce dále obává postihu v souvislosti se svým členstvím v HDP.
5. Správní orgán při posuzování žádosti žalobce vycházel z jeho výpovědí, z rozhodnutí Policie ČR o zajištění žalobce ze dne 15. 9. 2022, č. j. KRPU-170166-24/ČJ-2022-040022-SV, a dále z informací ohledně politické a bezpečnostní situace v Turecku. Vycházel konkrétně z Informace OAMP, Turecko – Bezpečnostní a politická situace v zemi, Vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv, červenec 2022, ze dne 8. 7. 2022, z Informace OAMP, Turecko – Lidově demokratická strana HDP, ze dne 15. 11. 2022, a z Informace MZV ČR, č. j. 125094-8/2022-LPTP, ze dne 30. 9. 2022.
6. Při seznámení s podklady rozhodnutí byla dne 19. 12. 2022 žalobci dána možnost seznámit se s podklady rozhodnutí, vyjádřit se k nim, navrhnout další podklady či uvést jakékoliv nové skutečnosti. Žalobce se dostavil, ale pouze sdělil, že podává stížnost na tlumočnicka, který mu tlumočil na policii a který špatně vysvětlil důvody podání žádosti, které nejsou ekonomické. Dále navrhl doplnění podkladů, a to

materiálu potvrzujícího jeho členství v HDP, dokumentu, že jeho strýc byl odvolán z funkce ve státní službě kvůli kurdskému původu a že jeho strýcové byli vyslýcháni nevhodným způsobem.

7. Žalobce ve lhůtě předložil fotokopii svojí žádosti o členství v HDP potvrzenou dne 10. 7. 2022, fotokopii legitimace člena městské rady B. S. Magistrátu Kiziltepe za volební období 2019 – 2024 a fotokopii řidičského průkazu osoby B. S. Dále žalobce předložil fotokopii středoškolského diplomu a diplomu o absolvování bakalářského vzdělání. Žalovaný k materiálům konstatoval, že žádost o členství v HDP využil jako podklad pro vydání rozhodnutí. Pokud jde o doložené studijní diplomy, legitimaci a řidičský průkaz osoby B. S., tyto jako podklad pro vydání rozhodnutí nevyužil, neboť v dokumentech neshledal žádné azylově relevantní souvislosti. Co se týče osoby strýce, žalobce neuvedl, že by s jeho problémy měl cokoliv společného, naopak předloženými dokumenty doložil, že strýc zastával významnou funkci ve svém městě, a nikoliv že by měl být nějakým způsobem z funkce odstraněn.
8. Žalovaný neshledal důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12 písm. a) zákona o azylu, neboť žalobce neuvedl v průběhu řízení žádné skutečnosti, na základě kterých by bylo možno učinit závěr, že vyvíjel ve své vlasti činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu, za kterou by byl azylově relevantním způsobem pronásledován. Žalobce sice tvrdil, že byl členem strany HDP, roznášel letáky za práva Kurdů a že občas navštěvoval budovu strany, žalovaný však toto tvrzení považoval za účelově uvedené a nepravdivé. Předně při poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu žalobce výslovně uvedl, že není členem žádné politické strany ani není politicky aktivní. Až při pohovoru k žádosti začal tvrdit, že je členem HDP a byl aktivní do února 2022. Žalobce následně při seznámení s podklady pro vydání rozhodnutí doložil žádost o členství v HDP ze dne 10. 7. 2022, členem HDP však měl být žalobce podle svého tvrzení už dávno předtím. Předložený dokument tedy neodpovídá tvrzením žalobce. Členský průkaz žalobce vůbec nedoložil. Žalobce v průběhu správního řízení ani neuvedl, že by měl v souvislosti s členstvím v HDP jakékoliv potíže, natož aby byl pronásledován. Pouze uvedl, že při cestě do stranické budovy se jej policie někdy ptala, proč tam chodí. To podle žalovaného nelze považovat za pronásledování. Žalobce naopak jakékoliv problémy se státními či bezpečnostními orgány popřel, nikdy nebyl trestně stíhán ani vězněn.
9. Žalovaný dále neshledal důvod ani pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12 písm. b) zákona o azylu, neboť nedospěl k závěru, že by žalobce mohl ve vlasti pociťovat odůvodněný strach z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů, nebo že by mu takové pronásledování hrozilo v případě návratu do vlasti. Žalobce uváděl, že problémem je jeho kurdská národnost, je rasově diskriminován a má kvůli tomu potíže při hledání zaměstnání. Žalovaný si obstaral informace o situaci Kurdů v Turecku a shledal, že Kurdové v Turecku tvoří cca 20 % obyvatelstva. Žalobce pochází z oblasti, kde převažuje kurdské obyvatelstvo. Podle žalovaného samotná kurdská národnost není důvodem k pronásledování či ohrožení základních lidských práv. Žalobce sám neuvedl, že by v souvislosti se svojí národností měl problémy s tureckými státními či bezpečnostními složkami. Tvrzení žalobce v souvislosti s členstvím v HDP pak

- žalovaný shledal nevěrohodnými a za takové má i údajné obavy z problémů s členstvím v HDP v případě návratu do vlasti.
10. Žalovaný dále konstatoval, že žalobce nesplňuje ani důvody pro udělení azylu dle § 13 zákona o azylu za účelem sloučení rodiny.
 11. Dále žalovaný zkoumal, zda žalobce splňuje podmínky pro udělení azylu z humanitárních důvodů dle § 14 zákona o azylu. Z výpovědi žalobce nevyplynul žádný zvláštního zřetele hodný důvod pro udělení azylu z humanitárních důvodů, přičemž žalovaný zkoumal rodinnou, sociální a ekonomickou situaci žalobce, přihlédl k jeho věku a zdravotnímu stavu.
 12. Nakonec žalovaný zkoumal i to, zda žalobce splňuje důvody k udělení doplňkové ochrany. Žalovaný dospěl k závěru, že žalobci nehrozí přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy. Trest smrti byl v Turecku zcela zrušen, žalovaný nenašel další rizikové faktory týkající se osoby žalobce, pro které by měl být po návratu do vlasti zadržen, trestán a mučen. Žalovaný ve výpovědích žalobce nenašel žádná vodítka, že by měl být žalobce po svém návratu do vlasti vystaven hrozbě nebezpečí nelidského nebo ponižujícího zacházení nebo trestání, či mučení. Žalobce ve vlasti nikdy neměl žalobce potíže se státními či bezpečnostními orgány, nebyl trestně stíhán a ani vězněn. Žalobci tedy nehrozí v případě návratu do vlasti přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy ve smyslu ustanovení § 14a odst. 1 a odst. 2 písm. b) zákona o azylu. Rovněž žalobci nehrozí vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního konfliktu, neboť v zemi původu žalobce neprobíhá ozbrojený konflikt, jehož důsledky by bylo možno pokládat ve vztahu k žadateli za vážnou újmu podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Sám žalobce nic takového ani netvrdil. Vycestování žalobce do země původu nakonec nepředstavuje ani rozpor s mezinárodními závazky ČR podle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu.
 13. Žalovaný posléze neshledal, že by v ČR byla udělena doplňková ochrana některému z rodinných příslušníků žalobce, proto žalobci doplňkovou ochranu dle ustanovení § 14b zákona o azylu neudělil.
 14. Z uvedených důvodů žalovaný neshledal důvody pro udělení mezinárodní ochrany v žádné z jejích forem, a proto žádost zamítl.

II. Žaloba

15. Žalobce namítal, že žalovaný zlehčil bezpečnostní hrozbu a perzekující policejní ataky vůči žalobci, nevypořádal se se situací žalobce a špatně posoudil skutkový i právní stav. Uvedené série policejních incidentů jsou projevem systematické státní šikany vůči Kurdům, přičemž žalobce se ani nemůže dovolat státní ochrany v zemi původu.
16. Žalovaný považoval tvrzení žalobce za účelově uvedená a nepravdivá, a to kvůli rozdílné terminologii ohledně členství a aktivit okolo politické strany HDP. To samo o sobě nemůže založit nepravdivost výpovědi žalobce. Žalobce uvedl různou terminologii zejména kvůli chybám v tlumočení, dále kvůli tomu, že pro žalobce, jakožto osobu pocházející z jiné kultury, nehraje přesné vyjadřování takovou roli, a nakonec kvůli tomu, že žalobcova činnost pro HDP se v čase proměňovala a

nedorozumění mohlo vzniknout různou interpretací pojmu „členství v politické straně“. Žalobce působil v mládežnických kruzích sympatizujících s HDP od roku 2016 do roku 2018. Činnost žalobce začala být závažnější při prezidentských volbách v roce 2018, kdy roznášel letáky a organizoval politická setkání. Rozdávání politických letáků, organizace setkání, určitá promluva s veřejností, účast na setkáních a demonstracích pak podle žalobce je nepochybně zastáváním politického názoru a uplatňováním politických práv.

17. Pokud žalovaný zjistil, že výpověď žalobce obsahuje rozpory, měl mu poskytnout dostatečný prostor tyto rozpory vysvětlit.
18. Žalobce dále uvedl, že se stranou HDP a mládežnickým hnutím byl v kontaktu několik let. Nikdy ale neusiloval o oficiální členství. Jiní členové rodiny oficiálními členy byli a byli za to pronásledováni, žalobce si proto nemohl dovolit být dalším pronásledovaným členem rodiny. O oficiální členství pak požádal formulářem dne 10. 7. 2022. Od té doby se o něj začala policie zajímat více, dotírali na něj kvůli utajenému napojení na YPG. Proto opustil zemi a rozhodl se vyhledat mezinárodní ochranu.
19. Žalobce během několika let aktivně podporoval stranu HDP. Nezáleží podle něj na tom, zda bude označen za člena politického mládežnického hnutí, sympatizanta, řadového člena, aktivního člena či jinak. Důležité je jeho vyjadřování politického názoru a uplatňování politických, resp. etnických práv.
20. S ohledem na výše uvedené proto žalobce navrhl, aby krajský soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

21. Žalovaný nesouhlasil s žalobními námitkami. Při rozhodování vzal do úvahy skutečnosti, které žalobce uvedl a shromáždil k nim adekvátní a aktuální informace o situaci v Turecku a vycházel z dostatečně zjištěného stavu věci. Dále žalovaný odkázal na napadené rozhodnutí.
22. Napadené rozhodnutí považuje žalovaný za zákonné, přezkoumatelné, vycházející z dostatečně zjištěného skutkového stavu a respektující ustálenou judikaturu. Žalovaný proto navrhl, aby krajský soud žalobu jako nedůvodnou v plném rozsahu zamítl.

IV. Posouzení věci krajským soudem

23. Žaloba byla podána osobou oprávněnou (§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s.ř.s.“), ve lhůtě stanovené v ustanovení § 32 odst. 1 zákona o azylu.
24. Soud ve věci rozhodl v souladu s ustanovením § 51 odst. 1 s.ř.s. bez nařízení ústního jednání.
25. V souladu s ustanovením § 75 odst. 2 s.ř.s. přezkoumal krajský soud napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů, včetně řízení předcházejícího jeho vydání.
Při posuzování věci měl přitom na zřeteli čl. 46 směrnice Evropského parlamentu a

- Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále jen „procedurální směrnice“), který zakotvuje povinnost členských států zajistit pro žadatele o mezinárodní ochranu účinný opravný prostředek. Dle odst. 3 tohoto ustanovení pak lze za účinný opravný prostředek považovat pouze takový prostředek, který zabezpečuje „úplné a ex nunc posouzení jak skutkové, tak právní stránky, včetně případného posouzení potřeby mezinárodní ochrany podle směrnice 2011/95/EU[.]“ S ohledem na promeškání transpoziční lhůty ze strany českého zákonodárce se citované ustanovení procedurální směrnice vyznačuje (pro řízení zahájená na základě žádostí o mezinárodní ochranu podaných po 20. 7. 2015) vertikálním přímým účinkem a je povinností krajského soudu přihlížet v řízení i k případným novým skutečnostem, ačkoliv nemohly být žalovanému správnímu orgánu v době jeho rozhodování známy.
26. Krajský soud předně uvádí, že není smyslem soudního přezkumu stále dokola podrobně opakovat již jednou vyřčené, a proto se může soud v případech shody mezi názorem soudu a odůvodněním žalobou napadeného rozhodnutí odkazovat na toto odůvodnění (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005 – 130, či rozsudky téhož soudu ze dne 2. 7. 2007, č. j. 4 As 11/2006 – 86, a ze dne 29. 5. 2013, č. j. 2 Afs 37/2012 – 47; všechna rozhodnutí Nejvyššího správního soudu citovaná v tomto rozsudku jsou dostupná na www.nssoud.cz).
27. Z ustanovení § 28 odst. 1 zákona o azylu vyplývá, že *mezinárodní ochranu lze udělit ve formě azylu nebo doplňkové ochrany; shledá-li ministerstvo při svém rozhodování, že jsou naplněny důvody pro udělení azylu podle ustanovení § 12, 13 nebo 14, udělí azyl přednostně. Pokud správní orgán dospěje k závěru, že nebyly naplněny důvody pro udělení azylu jako vyšší formy mezinárodní ochrany, v souladu se zákonem posoudí, zda-li cizinec nesplňuje důvody k udělení doplňkové ochrany.*
28. Podle ustanovení § 12 zákona o azylu v platném znění *se cizinci udělí azyl, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.*
29. Podle ustanovení § 2 odst. 4 zákona o azylu se *pronásledováním rozumí závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání anebo jednání, která ve svém souběhu dosahují intenzity pronásledování, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování. Původcem pronásledování nebo vážné újmy se podle ustanovení § 2 odst. 6 zákona o azylu rozumí státní orgán, strana nebo organizace ovládající stát nebo podstatnou část území státu, jehož je cizinec státním občanem (...) nebo soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát (...) nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmu. Podle ustanovení § 2 odst. 7 stejného zákona pronásledováním nebo vážnou újmu není, pokud se obava cizince z pronásledování nebo vážné újmy vztahuje pouze na*

část území státu, jehož státní občanství má (...) a může-li cizinec bezpečně a oprávněně odcestovat do jiné části státu, do ní vstoupit a v ní se usadit, a pokud s přihlédnutím k situaci v této části státu a k jeho osobní situaci v této části státu a) nemá odůvodněný strach z pronásledování ani nejsou dány důvodné obavy, že by mu zde hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy, nebo b) má přístup k účinné ochraně před pronásledováním nebo vážnou újmu.

30. Krajský soud po individuálním posouzení případu žalobce dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Krajský soud k námitkám žalobce zejména přezkoumal napadené rozhodnutí co do neudělení mezinárodní ochrany ve formě azylu ve smyslu ustanovení § 12 zákona o azylu.
31. Co se týče pojmu uplatňování politických práv ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu, je nutné jej vykládat v souladu s čl. 43 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“), protože § 12 písm. a) zákona o azylu je promítnutím této ústavní normy na zákonné úrovni. Za politická práva a svobody tudíž musejí být pokládána politická práva ve smyslu hlavy druhé oddílu druhého Listiny (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 8. 2008, č. j. 2 Azs 45/2008 – 67).
32. Pokud jde o zastávání politických názorů ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu, tento pojem je o něco širší, než uplatňování politických práv. Toto ustanovení má svůj původ přímo v Úmluvě o právním postavení uprchlíků. Lze proto vycházet z výkladu obsaženého v Příručce UNHCR k postupům pro určování právního postavení uprchlíků, podle které *„[z]astávání politických názorů lišících se od názorů vlády není samo o sobě důvodem k nárokování si právního postavení uprchlíka, a žadatel musí prokázat, že skutečně má obavy z pronásledování pro své názory. Předpokladem toho je, že žadatel zastává názory, které nejsou tolerovány ze strany úřadů a které kritizují jejich politiku a metody. Dále to předpokládá, že tyto názory se staly předmětem pozornosti úřadů nebo jsou jimi přisuzovány žadateli“*. Zároveň je toto ustanovení třeba vykládat souladně se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU ze dne 13. 12. 2011 o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany (dále též „kvalifikační směrnice“), která v čl. 10 odst. 1 písm. e) definuje politické názory jako pojem zahrnující *„zejména zastávání názorů, myšlenek nebo přesvědčení ohledně potenciálních původců pronásledování uvedených v článku 6 a jejich politik nebo postupů, bez ohledu na to, zda žadatel podle dotyčných názorů, myšlenek nebo přesvědčení jednal.“*
33. Za kritérium pro rozlišení, zda určité jednání představuje uplatňování politických práv, přitom nelze brát intenzitu či rozsah výkonu těchto práv, ani společenský dopad takového jednání, neboť takový selektivní přístup by popíral podstatu ochrany před pronásledováním z daného důvodu (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2014, č. j. 5 Azs 20/2014 – 44). Podstatné však je, zda daná forma aktivity vyvolala pronásledování či odůvodněný strach z pronásledování z tohoto důvodu s ohledem na charakteristiky dané země původu. Intenzita uplatňování politických práv pak má význam při posuzování, zda existuje přiměřená pravděpodobnost pronásledování.
34. Pokud soud bude považovat za věrohodné tvrzení žalobce, že byl nějakým způsobem aktivní v politické straně HDP, popř. v její mládežnické organizaci, ať už jako oficiální

člen či sympatizant, lze konstatovat, že určitým způsobem uplatňoval svá politická práva, právě prostřednictvím roznášení letáků a organizováním politických setkání. Krajský soud souhlasí s žalovaným ohledně rozpornosti výpovědi žalobce, přičemž není zcela zřejmé, zda byl žalobce členem HDP již v letech 2018 – 2019, či požádal o členství až v roce 2022, jak plyne z listiny předložené žalobcem. Lze však souhlasit i se žalobcem ohledně tvrzené politické aktivity, že není podstatné, zda byl oficiálním členem HDP, ale to, že byl v nějaké formě politicky aktivní, což žalobce tvrdil již při pohovoru k žádosti o mezinárodní ochranu. Otázkou však je, zda byl žalobce v této souvislosti pronásledován, popř. zda by mu pronásledování hrozilo v případě návratu do Turecka.

35. Podmínky pro udělení azylu podle § 12 písm. a) a písm. b) jsou odlišné. Pro udělení azylu podle § 12 písm. a) zákona o azylu je nezbytné, aby žadatel byl pronásledován již v momentu, kdy opouští zemi původu. Vyžaduje se tedy minulé pronásledování. To ovšem ve vztahu k písm. b) neplatí. Zde se posuzuje budoucí hrozba pronásledování a riziko, které může hrozit žadateli v budoucnu, přičemž hrozba budoucího pronásledování nemusí nutně vycházet z pronásledování v minulosti.
36. Pro udělení azylu podle § 12 písm. a) zákona o azylu, na rozdíl od písm. b), tedy nestačí pouze hrozba budoucího pronásledování, vyžaduje se pronásledování v minulosti. S žalovaným krajský soud souhlasí, že žalobce nebyl ve vlasti pronásledován pro uplatňování politických práv a svobod ve smyslu ustanovení § 12 písm. a) zákona o azylu, byť žalobce uvedl, že byl politicky aktivní – ať už jako člen strany HDP nebo její sympatizant a podporovatel. Žalobce také uvedl, že jej policie pouze několikrát zastavila, když šel do budovy strany a ptala se jej, proč tam chodí. Žádné jiné potíže s tureckými bezpečnostními složkami či státními orgány žalobce neuvedl, nikdy nebyl v souvislosti s uplatňováním politických práv trestně stíhán, souzen ani vězněn, ani nikdy nebyl policií v této souvislosti fyzicky napaden.
37. Podle § 2 odst. 8 zákona o azylu a podle čl. 9 odst. 1 kvalifikační směrnice se pronásledováním rozumí především závažné porušení základních lidských práv, případně souběh různých opatření, který je dostatečně závažný k tomu, aby postihl jednotlivce způsobem podobným závažnému porušení lidských práv. Žalobce ovšem žádnému závažnému porušení lidských práv ani srovnatelnému jednání ve vlasti nečelil. Události, které žalobce popsal, tedy neoficiální kontroly policií v souvislosti s návštěvami budovy strany, přitom v žádném případě nedosáhly takové intenzity či systematickosti, aby je bylo možné označit za pronásledování či závažné porušování lidských práv.
38. Podmínky pro udělení azylu podle § 12 písm. a) zákona o azylu tak s ohledem na výše uvedené žalobce nesplňuje.
39. Z tvrzení žalobce také nelze dovodit existenci přiměřené pravděpodobnosti budoucího pronásledování podle § 12 písm. b) zákona o azylu z důvodu toho, že v zemi původu uplatňoval svá základní politická práva a že je kurdského původu, ani z jiných důvodů taxativně uvedených v § 12 písm. b).
40. Jak soud uvedl výše, žalobce nepochybně svá politická práva v Turecku uplatňoval prostřednictvím podpory HDP roznášením letáků a organizací politických setkání. V souvislosti se svými návštěvami budovy strany HDP měl být zastavován policisty,

kterí se jej měli ptát na to, proč tam chodí. Nic však nenasvědčuje tomu, že by žalobce měl být kvůli těmto politickým aktivitám po svém návratu do země původu pronásledován ve smyslu § 2 odst. 8 zákona o azylu a podle čl. 9 odst. 1 kvalifikační směrnice. Sám žalobce ostatně nic takového ani netvrdil, pouze uvedl, že se obává postihu v souvislosti s tvrzeným členstvím v HDP. Že by běžně docházelo k pronásledování ve smyslu zákona o azylu z důvodu samotného členství v HDP však ani nevyplývá z informací o zemi původu, u řadových členů HDP je pouze nízké riziko pronásledování a hrozba pronásledování je pak vázána na další konkrétní okolnosti, které žalobce ani netvrdil.

41. Přiměřená pravděpodobnost pronásledování neplyne ani z toho důvodu, že žalobce je kurdské národnosti.
42. Situaci kurdské menšiny v Turecku se opakovaně zabýval i Nejvyšší správní soud ve své judikatuře. Ačkoli dlouhodobě uznává, že Kurdové v Turecku skutečně čelí významným nesnázím, ty bez dalšího nedosahují intenzity pronásledování ve smyslu § 12, popř. hrozby vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu (viz např. rozsudky ze dne 17. 1. 2019, č. j. 5 Azs 106/2018 – 30, ze dne 25. 4. 2019, č. j. 8 Azs 352/2018 – 46, či usnesení ze dne 18. 1. 2023, č. j. 10 Azs 246/2022 – 37, nebo ze dne 2. 3. 2023, č. j. 1 Azs 256/2022 – 29). Kurdská národnost tedy bez dalších specifických okolností, které by u konkrétního žadatele zvyšovaly riziko, že se on sám stane terčem pronásledování, popř. vážné újmy, není důvodem pro udělení azylu ani doplňkové ochrany. Posouzení situace kurdské menšiny žalovaným proto krajský soud považuje za dostatečné.
43. Pokud pak jde o problémy žalobce s nalezením zaměstnání, ty nelze obecně považovat za závažné porušení lidských práv, které by mohlo představovat pronásledování (viz definice pronásledování v § 2 odst. 4 zákona o azylu a čl. 9 kvalifikační směrnice). I v tomto případě by musely nastat další přidružené okolnosti, na základě kterých by bylo možné vyhodnotit problémy žalobce s nalezením zaměstnání jako pronásledování. Žalobcovo sdělení nadto zůstalo pouze v obecné rovině, nelze tedy uzavřít, že důvodem pro jeho obtíže s nalezením zaměstnání byla právě jeho kurdská národnost.
44. Budoucí hrozba pronásledování by měla být posouzena s hodnocením přiměřené pravděpodobnosti, kterou by měl žalovaný zhodnotit na základě tvrzení žalobce v konfrontaci s informacemi o zemi původu, což žalovaný učinil. Lze tak uzavřít, že žalovaný mj. na základě opatřených informací o zemi původu řádně a dostatečně zjistil skutkový stav a z něj následně vyvodil závěry o neexistenci hrozby pronásledování žalobce v případě návratu do Turecka.
45. Krajský soud pak na závěr poznamenává, že situace v Turecku není ideální, neboť tam skutečně dochází k porušování lidských práv Kurdů (zejména na jihovýchodě Turecka) nebo ke špatnému zacházení s příznivci prokurdské strany HDP, nicméně tamní situaci nelze bez dalšího podřadit pod relevantní důvody pronásledování podle ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu. K hrozbě pronásledování se váží pouze specifické okolnosti, které by v konkrétním případě žadatele zvyšovaly riziko, že se obětí pronásledování stane právě on. Takové okolnosti však v nyní posuzovaném případě nenastaly. V azylovém příběhu žalobce tedy nic nenasvědčuje tomu, že by v případě návratu do Turecka měl čelit pronásledování.

46. Za správné, zákonné, zjištěným skutečností odpovídající a náležitě odůvodněné považuje krajský soud neudělení azylu dle ustanovení § 13 a § 14 zákona o azylu.
47. K udělení azylu dle ustanovení § 13 zákona o azylu (tzv. azyl za účelem sloučení rodiny), který zohledňuje rodinné vazby a uplatňuje se vůči zákonem vymezenému okruhu rodinných příslušníků azylanta, nebyl v případě žalobce shledán zákonný podklad, neboť žalobce není rodinným příslušníkem azylanta, jemuž byl udělen azyl dle ustanovení § 12 nebo 14 citovaného zákona. Navíc ve vztahu k neudělení azylu dle ustanovení § 13 zákona o azylu žalobce ničeho nenamítal.
48. Podle ustanovení § 14 zákona o azylu, *jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.*
49. K otázce posuzování humanitárního azylu krajský soud odkazuje na ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle které na udělení humanitárního azylu není právní nárok. Posouzení možných důvodů pro udělení humanitárního azylu je otázkou správního uvážení, které soud přezkoumává pouze v omezeném rozsahu (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 10. 2003, č. j. 3 Azs 12/2003 – 38, či ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003 – 48). Míra volnosti žalovaného při zvažování důvodů pro udělení humanitárního azylu je přitom limitována především zákazem libovůle, jenž pro orgány veřejné moci vyplývá z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 – 55). Samotné správní rozhodnutí podléhá přezkumu soudu v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z těchto skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003 – 48). V již zmiňovaném rozsudku ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 – 55, Nejvyšší správní soud uvedl: „*Smysl institutu humanitárního azylu lze spatřovat v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto patrně „nehumánní“ azyl neposkytnout. (...) Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na varianty, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu – sem lze příkladmo zařadit například udělování humanitárního azylu osobám zvláště těžce postiženým či zvláště těžce nemocným; nebo osobám přicházejícím z oblastí postižených významnou humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory – ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly.*“
50. Pokud tedy žalovaný odůvodnil, že při posouzení rodinné, sociální, ekonomické situace, zdravotního stavu a věku žalobce neshledal důvody hodné zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu, soud považuje učiněný závěr za správný a odpovídající zjištěným skutečnostem, žalobce se ostatně udělení humanitárního azylu ani zvlášť nedomáhal.

51. Následně soud nad rámec uplatněných žalobních námitek přezkoumal postup správního orgánu i ohledně naplnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany, jak mu to ukládá ustanovení § 28 ve spojení s § 14a a § 14b zákona o azylu.
52. Dle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.
53. Dle § 14a odst. 2 téhož zákona se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.
54. Smyslem a účelem doplňkové ochrany je poskytnout subsidiární ochranu a možnost legálního pobytu na území ČR těm žadatelům o mezinárodní ochranu, kterým nebyl udělen azyl, ale u nichž by bylo z důvodů taxativně uvedených v § 14a zákona o azylu neúnosné nebo jinak nežádoucí požadovat jejich vycestování. Žalobce neuvedl a žalovaný ani soud nenalezl žádné skutečnosti, na základě kterých by žalobci mohla v případě návratu do vlasti hrozit vážná újma formou uložení nebo vykonání trestu smrti. Ten byl v Turecku zrušen v roce 2004. Žalovaný se rovněž zabýval otázkou, zda žalobci hrozí v případě návratu do vlasti nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání. Krajský soud souhlasí se závěrem žalovaného, že žalobci v případě návratu do vlasti nehrozí vážná újma ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu, vyložená judikaturou Evropského soudu pro lidská práva k čl. 3 Evropské úmluvy o lidských právech. Žalobcem popisované problémy v zemi původu nelze podřadit pod výše definovanou hrozbu vážné újmy. Žalobce neměl v zemi původu fakticky žádné potíže se státními orgány, policií nebo soudy. Měl být sice několikrát zastaven policií, která se jej měla ptát, z jakého důvodu navštěvuje budovu politické strany HDP, avšak veškerý kontakt s policií byl neoficiální a byl veden pouze ve verbální rovině. Žalobce nikdy nebyl policií fyzicky napaden. Rovněž žalobce zcela bez potíží a bez zájmu státních orgánů o jeho osobu vlast opustil. Jak soud uvedl již výše, z judikatury Nejvyššího správního soudu plyne, že nesnáze Kurdů v Turecku bez dalšího nedosahují hrozby vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu. Žalobce dále neuvedl žádnou konkrétní skutečnost, z níž by bylo možné dovodit, že by právě jemu hrozila v zemi původu újma ve smyslu citovaného ustanovení zákona o azylu stran jeho kurdské národnosti či podpoře politické strany HDP.
55. Správní orgán rovněž posuzoval otázku, zda žalobci v případě návratu do vlasti nehrozí vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu se závěrem, že v Turecku neprobíhá ozbrojený konflikt, jehož důsledky by bylo možné ve vztahu k žalobci pokládat za vážnou újmu dle ustanovení § 14a odst. 2 zákona o azylu. Krajský

soud neshledal ani žádné důvody, pro které by vycestování žalobce do země jeho původu bylo v rozporu s mezinárodními závazky ČR.

56. Podle ustanovení § 14b odst. 1 zákona o azylu se rodinnému příslušníkovi osoby požívající doplňkové ochrany v případě hodném zvláštního zřetele udělí doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro její udělení. Žalobce nesplňuje ani podmínky pro udělení doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny ve smyslu výše citovaného ustanovení, neboť netvrdil ani nebylo prokázáno, že by některému jeho rodinnému příslušníkovi byla udělena doplňková ochrana tak, jak je uvedeno v § 14b odst. 1 zákona o azylu.
57. V azylovém příběhu žalobce tedy nic nenasvědčuje tomu, že by v případě návratu do Turecka měl čelit pronásledování či hrozbě vážné újmy. Aby v případě žalobce bylo možné mluvit o odůvodněném strachu z pronásledování či o hrozbě vážné újmy, musely by se v jeho azylovém příběhu objevit natolik významné skutečnosti, které by vedly k závěru, že by v případě návratu do vlasti s přiměřenou pravděpodobností čelil závažnému porušení jeho lidských práv, či obdobně neakceptovatelnému jednání. To se však v případě žalobce nezjistilo.

V. Závěr a náklady řízení

58. Soud tak neshledal žádný z uplatněných žalobních bodů důvodným a nad rámec uplatněných žalobních bodů nezjistil žádnou vadu, jež by měla za následek nezákonnost žalobou napadeného rozhodnutí a k níž by musel přihlížet z úřední povinnosti. Soud neshledal žádné vady správního řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí, dle jeho názoru bylo rozhodnutí vydáno na základě náležitě zjištěného stavu věci, žalovaný rovněž odůvodnil, proč žalobci nelze udělit některou z forem mezinárodní ochrany, pochybení soud neshledal ani v případě opatření podkladů pro vydání rozhodnutí a jejich hodnocení. Soud proto žalobu jako nedůvodnou podle ustanovení § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.
59. Výroky II. a III. o náhradě nákladů řízení jsou odůvodněny ustanovením § 60 odst. 1 s.ř.s., když úspěšnému žalovanému nevznikly náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti a žalobce nebyl v řízení úspěšný, pročez nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení: Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno dne 29. srpna 2024

JUDr. Petr Polách v. r.
samosoudce

